

Federatie Herwinning Grondstoffen

HK/KP/FHG14-10

Aan de Voorzitter en Leden van
de Vaste Kamercommissie voor
Infrastructuur&Milieu
Postbus 20018
2500 EA DEN HAAG

Betreft: Reactie Federatie Herwinning Grondstoffen AO 16 april 2014

Den Haag, 8 april 2014

Geachte dames, heren,

Ter voorbereiding op het geplande Algemeen Overleg op 16 april a.s. over onder meer het programma **'Van afval naar grondstof'** wil ik namens de recyclingketen verenigd in de Federatie Herwinning Grondstoffen (FHG) U graag het volgende meegeven.

Wij spreken onze waardering uit voor de invulling van het programma **'Van Afval naar Grondstof'** (VANG) en de wijze waarop het proces in gang is gezet door middel van overleg tussen het Ministerie van I&M en de relevante partijen in de afval- en recyclingketen.

Zoals Staatssecretaris Mansveld terecht aangeeft in haar notitie aan uw Kamer, ligt de uitdaging in de transitie naar een circulaire economie.

Als recyclingketen vormen wij een onmisbare schakel in de circulaire economie.

De ambities van de Staatssecretaris sluiten dan ook nauw aan bij de doelstellingen en visie van de recyclingketen.

Wij zijn graag bereid om met de Staatssecretaris mee te denken over de invulling van de door haar geformuleerde actiepunten. Wij zijn verheugd dat die optie in dit Programma ook zo nadrukkelijk is uitgewerkt. Zonder een samenwerking met ketenpartners uit het bedrijfsleven en betrokken overheden is het naar onze overtuiging ook onmogelijk om de hoge ambities te realiseren, en daadwerkelijk te komen tot een halvering van het restafval in 2020.

Graag willen wij uw bijzondere aandacht vragen voor een aantal zaken :

Ad 1. Verduurzamen aan de voorkant van de keten

Speerpunt van de recyclingketen is dat niet het verhogen van de inzamelgraad voorop dient te staan, maar het verhogen van het recyclingpercentage.

De FHG is een samenwerkingsverband van de volgende organisaties:
BRBS Recycling, Metaal Recycling Federatie, Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie, Vereniging Herwinning Textiel,
Stichting Duurzaam Verpakkingsglas, Stichting Papier Recycling Nederland,
Stichting Kringloop Blik, STIBA,

Postbus 85645 2508 CH Den Haag Tel 070-312 39 23 Fax 070-3636348 E: mail@fhg-recycling.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 79 KvK Haaglanden nr. 4011672 Bankrekeningnummer 62.38.15.931

IBAN NL32DEUT0623815931 BIC DEUTNL2N

Dit betekent enerzijds aandacht vragen voor het belang van hoogwaardige inzamelsystemen om hoogwaardige recycling te kunnen borgen, maar het betekent ook een betrokkenheid van de recyclingketen in de gehele 'life cycle' van een product.

Design for recycling

'Design for recycling' is van groot belang voor het realiseren van hogere recyclingpercentages. Het is daarom essentieel om voorin in de keten bij het ontwerp ook in overleg te treden met de recyclingsector teneinde voor optimale recycling te kunnen zorgen. Een dergelijke ketenkring is vorig jaar bijvoorbeeld al opgericht binnen de metaalketen waar een aantal partijen, waaronder de Metaalunie in samenwerking met I&M, kennisinstituten en de metaalrecyclingsector de optimale keten tot stand tracht te brengen. Graag stelt de FHG haar kennis ter beschikking bij de verdere uitwerking van actiepunten in dit verband.

Grondstoffenlabel

Het idee van een grondstoffenlabel met informatie over de samenstelling en materialen in een product kan behulpzaam zijn voor het recyclingproces. Een dergelijk label heeft alleen toegevoegde waarde als dit Europees breed zou worden ingevoerd. Gelet op eerdere ervaringen met onder meer REACH is de FHG bevreemd voor het ontstaan van een bureaucratisch vehikel, waardoor een forse administratieve en financiële last voor producenten ontstaat zonder toegevoegde waarde voor de feitelijke recycling.

Als het label voor de Nederlandse industrie wordt ingezet, zal dit haar in een nadelige concurrentiepositie brengen ten opzichte van de buitenlandse concurrentie vanwege de kosten. Op nationaal niveau zou een *grondstoffenlabel* met daarin een *percentage gerecycled materiaal* een goed *alternatief* kunnen zijn. Hiermee wordt namelijk direct de vraag naar gerecyclede grondstoffen gestimuleerd, hetgeen als één van de grootste belangen voor de recyclingindustrie wordt gezien.

Ad 3. Verbetering van de afvalscheiding en inzameling

We zamelen in om te kunnen recyclen. Dat is al sinds jaar en dag het devies van de recyclingketen.

De FHG heeft in de afgelopen jaren in toenemende mate moeten constateren dat inzamelmethoden zijn ontwikkeld om te komen tot een verhoging van de inzameling van afval- en recyclingstromen, waarbij onvoldoende is stilgestaan bij de effecten voor de feitelijke recyclingmogelijkheden.

Dergelijke inzamelsystemen (vaak vormen van gecombineerde inzameling van recyclingstromen, of nascheiding) komen in de regel niet in overleg met de recyclingketen tot stand.

De FHG benadrukt nogmaals dat optimalisering van de recycling dient te prevaleren boven verhogen van de inzameling zonder meer.

Naar de mening van de FHG dient de Staatssecretaris hierin meer een sturende rol te nemen, wanneer recycling en recyclingdoelstellingen in gevaar dreigen te komen.

De FHG is een samenwerkingsverband van de volgende organisaties.
BRBS Recycling, Metaal Recycling Federatie, Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie, Vereniging Herwinning Textiel,
Stichting Duurzaam Verpakkingsglas, Stichting Papier Recycling Nederland,
Stichting Kringloop Blik, STIBA.

Postbus 85645 2508 CH Den Haag Tel 070-312 39 23 Fax 070-3636348 E: mail@fhg-recycling.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 79 KvK Haaglanden nr. 4011672 Bankrekeningnummer 62.38.15.931

IBAN NL32DEUT0623815931 BIC DEUTNL2N

Federatie Herwinning Grondstoffen

De FHG denkt daarom graag met de Staatssecretaris en de Kamer mee voor wat betreft het verder verbeteren van de afvalscheiding en inzameling, waarbij ook het optimaliseren van de recycling en de kwaliteit van de recycling centraal dienen te staan.

Ad 4. Bestaand afvalbeleid richten op circulaire economie

De FHG is verheugd dat het *'wegnemen van onnodige belemmeringen in wet- en regelgeving'* voor onder meer de recyclingketen centraal is komen te staan in dit beleidsdocument. De recyclingsectoren dringen al langer aan de boodschap *'van afval naar grondstof'* om te zetten in een erkenning van de secundaire grondstoffen.

Afvalstoffenwet- en regelgeving is gebaseerd op de gedachte dat zonder sturing en verantwoording afvalstromen worden gedumpt of op milieuhygiënisch onverantwoorde wijze worden verwerkt.

Het onderscheid tussen afvalstromen en hoogwaardige recyclingstromen kan in dit verband niet groter zijn. Hoogwaardige recyclingstromen worden vanwege hun (hoge) positieve financiële waarde per definitie als hoogwaardige grondstof ingezet voor de vervaardiging van nieuwe producten.

Eén van de punten die – liefst Europees – geregeld moet worden, zijn de einde afval (EoW)-criteria voor hoogwaardige recyclingstromen. Recent is geconstateerd dat belanghebbenden bij het beperken van een vrije markt, niet schromen in Brussel grof geschat in te zetten om hoogwaardige recyclingstromen als oudpapier en karton de EoW-status te onthouden. De Staatssecretaris zou naar de mening van de FHG samen met haar EU-collega's een stevige positie moeten innemen tegen deze protectionistische lobby.

De huidige tekst en interpretatie van de Europese EVOA-Verordening vormen een onnodige belemmering voor hoogwaardige recyclingstromen. Zij staan ook Nederlandse recyclingindustrie in de weg voor om een centrale spil in de Europese grondstoffenrotonde te worden.

De EVOA is onduidelijke Europese regelgeving. Die onduidelijkheid zorgt voor verschillende interpretaties in de diverse Lidstaten, hetgeen tot problemen en geschillen leidt bij grensoverschrijdend verkeer van recyclingstromen. Ook binnen Nederland leveren de onduidelijke regels een permanente voedingsbodem op voor geschillen met ongewisse uitkomst, die zowel bedrijfsleven als de overheid veel geld en tijd kosten.

Duidelijk moet ook zijn dat het bij de recycling van hoogwaardige recyclingstromen het niet zozeer gaat om de *goedkoopste verwerkingsvorm* zoals abusievelijk in de notitie 'Nadere uitwerking Meer en Beter Recyclen (MeBR)' staat (blz.10, bovenaan), maar in de regel om de *vraag naar de betreffende grondstof en de opbrengstprijs*.

Hiermee wordt duidelijk dat de denkstap *'van afval naar grondstoffen'* nog niet volledig is gerealiseerd als het gaat om hoogwaardige recyclingstromen.

De FHG is een samenwerkingsverband van de volgende organisaties:
BRBS Recycling, Metaal Recycling Federatie, Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie, Vereniging Herwinning Textiel,
Stichting Duurzaam Verpakkingsglas, Stichting Papier Recycling Nederland,
Stichting Kringloop Blik, STIBA.

Postbus 85645 2508 CH Den Haag Tel 070-312 39 23 Fax 070-3636348 E: mail@fhg-recycling.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 79 KvK Haaglanden nr. 4011672 Bankrekeningnummer 62.38.15.931

IBAN NL32DEUT0623815931 BIC DEUTNL2N

Wij achten het als recyclingketen van groot belang om samen met de Staatssecretaris in Brussel een vergaande harmonisatie in EU-regelgeving te realiseren, die het milieu beschermt maar het vrije handelsverkeer van hoogwaardige secundaire grondstofstromen niet belemmert.

Hoogwaardige vs laagwaardige recycling

De FHG staat terughoudend tegen het maken van een onderscheid tussen hoogwaardige en laagwaardige recycling. De bedoeling is helder. Echter een dergelijk onderscheid kan ook leiden tot (gecreëerde) misverstanden, zoals is gebleken tijdens de voornoemde EoW-debatten in het Europees Parlement in de afgelopen maanden.

Als evenwel toch voor een dergelijk onderscheid zou worden gekozen, wil de FHG als deskundige bij uitstek hierover graag meedenken.

Ad 6. Het ontwikkelen van financiële en andere prikkels

Nederland heeft een overschot aan verbrandingscapaciteit. AVI's hebben er belang bij dat voldoende materiaal wordt aangevoerd om de installaties volbezet te houden.

De bij de FHG aangesloten organisaties constateren in de praktijk dat hierdoor initiatieven om (hoogwaardiger) te recyclen worden doorkruist.

Een minimum aan verbrandingscapaciteit is noodzakelijk voor materiaal dat echt niet te recyclen valt, maar laten we er gezamenlijk naar streven waardevolle grondstoffen uit de ovens te houden.

Momenteel lopen er gesprekken om te komen tot een nieuwe invulling van de afvalstoffenbelastingen in Nederland.

De FHG is van mening dat een nieuw stelsel van stimulering en heffingen er toe moet leiden dat hoogwaardig hergebruik wordt gestimuleerd en de stroom richting stortplaats en AVI zoveel mogelijk wordt afgebogen, zonder hierbij onnodig de stromen te belasten voor welke geen andere opties openstaan. Voorbeelden hiervan zijn residuen uit recyclingprocessen.

Het mag niet zo zijn dat de recyclingketen als eerste zou worden getroffen door maatregelen die ten doel hebben de verduurzaming van de maatschappij te bevorderen.

De FHG steunt het programma VANG van harte. Het programma kent evenwel enkele onderdelen, waar de inbreng van de recyclingketen van essentieel belang is. Die aandachtspunten hebben wij hierboven geschetst. Graag vragen wij de Kamer onze visie te delen en te ondersteunen....

Met vriendelijke groet,

mr A.B. Holtkamp
voorzitter

De FHG is een samenwerkingsverband van de volgende organisaties:
BRBS Recycling, Metaal Recycling Federatie, Federatie Nederlandse Oudpapier Industrie, Vereniging Herwinning Textiel,
Stichting Duurzaam Verpakkingsglas, Stichting Papier Recycling Nederland,
Stichting Kringloop Blik, STIBA,

Postbus 85645 2508 CH Den Haag Tel 070-312 39 23 Fax 070-3636348 E: mail@fhg-recycling.nl

Bezoekadres: Laan Copes van Cattenburch 79 KvK Haaglanden nr. 4011672 Bankrekeningnummer 62.38.15.931

IBAN NL32DEUT0623815931 BIC DEUTNL2N